

שר הפנים
Minister of Interior

יד' אב התשע"ט

15 באוגוסט 2019

הנדון: החלטה בדבר מניעת כניסתן לישראל של חברות הקונגרס האמריקני –

אילהן עומאר וראשידה טלאיב

להלן החלטתי בדבר מניעת כניסתן לישראל של חברות הקונגרס האמריקני אילהן עומאר וראשידה טלאיב וזאת על דעת ראש הממשלה, שר החוץ והשר לנושאים אסטרטגיים.

רקע

ביום 6 במרץ 2017 עבר בכנסת תיקון לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952 במסגרתו הוספו סעיפים 2(ד) – (ה) לחוק לפיהם לא תאושר כניסתו לישראל של מי ש"הוא, הארגון או הגוף שהוא פועל בעבורם, פרסם ביוזמין קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, כהגדרתו בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א-2011, או התחייב להשתתף בחרם כאמור". תיקון זה נעשה כחלק ממערכה כוללת למאבק בדה-לגיטימציה ובחרמות נגד מדינת ישראל, המציבים בטווח הבינוני-ארוך איום משמעותי לחוסנה ולביטחונה הלאומי של מדינת ישראל, אם לא יטופלו כראוי.

מאז הקמתה, וביתר שאת מאז שנת 2001, מתמודדת ישראל עם מאמצים מתמשכים מצד מדינות, ארגונים ופרטים לקדם מערכה רחבה של דה-לגיטימציה כלפיה. בשנים האחרונות חלו תמורות בעוצמתו ובמאפייניו של קמפיין הדה-לגיטימציה, המתרחב בפריסתו ובהיקפו, ובמגוון הזירות, התחומים והכלים הננקטים במסגרתו. אחד הכלים החריפים הננקטים במערכה זו הוא קמפיין החרמות, ה-BDS (Boycott, Divestment, Sanctions). ארגונים אזרחיים בלתי-ממשלתיים ברחבי העולם כולו מקדמים ונוקטים בחרמות כנגד ישראל בתחומים רבים, בזירות רבות ובדרכים שונות.

כאמור לעיל, תיקון החוק נעשה כחלק מהמערכה הכוללת למאבק בדה-לגיטימציה ובחרמות כנגד מדינת ישראל, וכפי שנכתב בפסק הדין בעניין לארה אל-קאסם, אשר ניתן ביום 18 באוקטובר 2018 (בר"מ 7216/18) "תכליתו הקונקרטי של סעיף 2(ד) לחוק היא קידום המאבק הצודק שמנהלת מדינת ישראל בתנועת החרם – בהסתמך על דוקטרינת הדמוקרטיה המתגוננת, וזכות המדינה להתגונן, ולהגן על אזרחיה, מפני הפלייה לרעה".

שר הפנים
Minister of Interior

בהמשך לכך, גובשו תבחינים ליישום החוק, כאשר נקודת המוצא הינה מניעת כניסתו לישראל של מי שפועל באופן אקטיבי ומתמשך לקידום חרמות על ישראל. הכוונה אינה מניעת ביקורת על ישראל, שכן ישראל יודעת ששיח חופשי ופתוח הוא תנאי הכרחי לדמוקרטיה איתנה. כל זאת בניגוד לפעילות החרם אשר באה להשתיק את השיח האמור.

שתי חברות הקונגרס האמריקני, אילהן עומאר וראשידה טלאיב, הכריזו לאחרונה על כוונתן לבקר בישראל.

המסד העובדתי

מהחומר שהוצג בפניי על ידי גורמי המקצוע במשרד לנושאים אסטרטגיים עולה כדלקמן:

ראשידה טלאיב נבחרה בנובמבר 2018 לבית הנבחרים של ארצות הברית מטעם מדינת מישגן. בשנה האחרונה התבלטה תמיכתה בקידום חרמות נגד מדינת ישראל ובתנועת ה-BDS.

ניתן לראות זאת במספר דוגמאות הממחישות את תמיכתה של טלאיב בקידום חרמות נגד מדינת ישראל. זאת, מתוך תפקידה הרם כחברת הקונגרס האמריקני, באופן שמאפשר חשיפה והשפעה ציבורית רחבה ביותר:

1. טלאיב מודה בתמיכה ב-BDS בראיון לאתר החדשות The Intercept (3 בדצמבר 2018), זמן קצר לאחר בחירתה לקונגרס:

"I personally support the BDS movement," said Tlaib. She added that economic boycotts are a way to bring attention to "issues like the racism and the international human rights violations by Israel right now."¹

2. יצוין כי תנועת ה-BDS העולמית, בהובלת ארגון ה-BNC ברמאללה, הזרזה להודות לרשידה טלאיב ואילהן עומאר על עמדתן ותמיכתן:²

¹ <https://theintercept.com/2018/12/03/rashida-tlaib-palestine-israel-aipac-congress-trip/>

² https://twitter.com/BDSmovement/status/1069704766547222529?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1069704766547222529&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.middleeasteye.net%2Fnews%2Frashida-tlaib-endorses-bds-movement

שר הפנים

Minister of Interior

3. ב-16 ביולי 2019, הגישה טלאיב (יחד עם חברת הקונגרס אילהן עומאר) את הצעת החוק H.RES 496, שקראה לאפשר "באופן חופשי פעילות חרם במרדף אחר זכויות האדם והאזרח". ראוי לציין כי בלשון הצעת החוק ישראל אינה מוזכרת, אולם מהליך החקיקה וההתבטאויות לגבי ההצעה ניכר כי ההצעה נועדה לאפשר חרמות כנגד מדינת ישראל ותמיכה בתנועת ה-BDS.

4. יצוין, כי כדי להצדיק החלטה זו נעשתה השוואה לחרמות שהטילה ארה"ב על גרמניה הנאצית (כפי שמופיע בלשון הצעת החוק): "Americans of conscience have a proud history of participating in boycotts to advocate for human rights abroad including ... boycotting Nazi Germany from March 1933 to October 1941 in response to the dehumanization of the Jewish people in the lead-up to the Holocaust."³

5. הצעה זו הוגשה בסמיכות להצעת החוק נגד ה-BDS (שעברה לפני מספר שבועות בקונגרס) ובעצם מהווה הצעה נגדית שבמקרה ותאושרר תגרום דה פקטו לביטול חוקים מדינתיים בארה"ב שאוסרים להחרים את ישראל.⁴

6. יצוין כי תנועת ה-BDS הודתה לחברות הקונגרס גם על יוזמה זו:⁵

³ <https://www.congress.gov/116/bills/hres496/BILLS-116hres496ih.pdf>

⁴ <https://thehill.com/homenews/house/453542-omar-tlaib-lewis-introduce-resolution-affirming-right-to-participate-in>

שר הפנים

Minister of Interior

7. יצוין כי ביולי 2019, הצביעה טלאיב נגד ההחלטה שעברה בקונגרס כנגד ה-BDS.⁶

8. בהזדמנות אחרת, הועלה באתר NOWTHISNEWS סרטון המקדם BDS עם התבטאויות של טלאיב:⁷

"one of our core values of who we are as Americans, to say, look we want to economically boycott a certain country because of their issues. And many of this people are young people. Young people that really believe in economic boycotts and I don't ever want us in congress to create the slippery slop of criminalizing such actions."

9. ביטוי לקשר של טלאיב לארגוני חרמות ניתן לראות בכוונתה להשתתף בספטמבר 2019 באירוע של ארגון AMP, אחד מארגוני הדה-לגיטימציה והחרמות נגד ישראל הבולטים בארה"ב.⁸

5

https://twitter.com/BDSmovement/status/1151541150257483776/photo/1?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwtterm%5E1151541150257483776&ref_url=https%3A%2F%2Fthehill.com%2Fhomenews%2Fhouse%2F453542-omar-tlaib-lewis-introduce-resolution-affirming-right-to-participate-in

⁶ <https://edition.cnn.com/2019/07/23/politics/no-votes-house-resolution-israel-boycott-movement/index.html>

⁷ <https://nowthisnews.com/videos/politics/rashida-tlaib-stands-with-bds-movement-against-israeli-occupation>

⁸ <https://ampalestine.ticketspice.com/atlanta-palestine-a-new-approach---advocacy--alliances>

שר הפנים

Minister of Interior

10. במהלך ניהול ויכוח תקשורתי באשר לחרם על ישראל התבטאה טלאיב באופן המתפרש כהאשמת חברי סנאט בנאמנות כפולה לישראל ואמרה כי "הם שכחו איזו מדינה הם מייצגים". מדובר בהתבטאות בעלת גוון אנטישמי באופייה, אשר גרפה התנגדות מארגונים מובילים בארה"ב המנטרים ופועלים כנגד שיח שנאה ואנטישמיות.⁹

אילהן עומאר נבחרה בנובמבר 2018 לבית הנבחרים של ארצות הברית מטעם מדינת מינסוטה. בשנה האחרונה התבלטה תמיכתה בקידום חרמות נגד מדינת ישראל. ראוי לציין כי עומאר הצניעה את תמיכתה בחרמות לפני הבחירות לקונגרס בנובמבר 2018, אך זמן קצר לאחר מכן, נחשפה עמדתה האמיתית בנושא.

ניתן לראות זאת במספר דוגמאות הממחישות את תמיכתה של עומאר בחרמות נגד מדינת ישראל. זאת, מתוך תפקידה כחברת הקונגרס האמריקני, באופן שמאפשר חשיפה ואימפקט ציבורי רחב ביותר:

1. ב-16 ביולי 2019, הגישה עומאר את הצעת החוק H.RES 496, שקראה לאפשר "באופן חופשי פעילות חרם במרדף אחר זכויות האדם והאזרח". בלשון הצעת החוק ישראל אמנם אינה מוזכרת, אולם מהליך החקיקה והתבטאויות לגבי ההצעה ניכר כי ההצעה נועדה לאפשר חרמות כנגד מדינת ישראל ותמיכה בתנועת ה-BDS.

2. יצוין, כי כדי להצדיק החלטה זו עשתה עומאר השוואה לחרמות שהטילה ארה"ב על גרמניה הנאצית (כפי שמופיע בלשון הצעת החוק): "Americans of conscience have a proud history of participating in boycotts to advocate for human rights abroad including ... boycotting Nazi Germany from March 1933 to October 1941 in response to the dehumanization of the Jewish people in the lead-up to the Holocaust."¹⁰

⁹ <https://twitter.com/RashidaTlaib/status/1082095303325609984> ; <https://www.adl.org/news/press-releases/adl-statement-concerning-rep-rashida-tlaibs-tweet-on-pending-bds-bill-in>

¹⁰ <https://www.congress.gov/116/bills/hres496/BILLS-116hres496ih.pdf>

שר הפנים
Minister of Interior

3. הצעה זו הוגשה בסמיכות להצעת החוק נגד ה-BDS (שעברה לפני מספר שבועות בקונגרס) ובעצם מהווה הצעה נגדית שבמקרה ותאושר תגרום דה פקטו לביטול חוקים מדינתיים בארה"ב שאוסרים להחרים את ישראל.¹¹

4. בראיון שהעניקה בנושא החוק התבטאה עומאר :

"We are introducing a resolution ... it is an opportunity for us to explain why it is we support a nonviolent movement, which is the BDS movement"¹².

5. בתגובה להצעת החוק של עומאר, פרסמה תנועת החרם העולמית BDS National Committee (BNC) הודעה, כי היא מברכת על ההצעה לאשרר את הזכות לחרם.¹³

6. יצוין כי עומאר התבטאה ואף הצביעה בפברואר 2017, כאשר שימשה כמחוקקת בבית המחוקקים במינסוטה, נגד החקיקה במדינה כנגד ה-BDS :

7. "I don't want to be part of a vote that limits the ability of people to fight towards justice and peace."¹⁴ בנוסף, התבטאה עומאר בטוויטר

Israel has hypnotized the world, may allah awaken the people and help them see the evil doings of Israel"¹⁵

כאמור, זמן קצר לאחר בחירתה לקונגרס, איששה עומאר את תמיכתה בחרמות. כך, בראיון שהעניקה התבטאה עומאר באומרה: "אני מאמינה ותומכת בתנועת ה-BDS, ונלחמתי על-מנת לוודא שתמיכה בתנועה זו תהיה מותרת".¹⁶

¹¹ <https://thehill.com/homenews/house/453542-omar-tlaib-lewis-introduce-resolution-affirming-right-to-participate-in>

¹² <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/07/ilham-omar-pro-bds-legislation-trump-israel.html>

¹³ <https://bdsmovement.net/news/bds-movement-welcomes-us-congress-resolution-affirming-right-boycott>

¹⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=gWEQ9hhXQFM>

¹⁵ <https://nationalinterest.org/blog/buzz/voice-america-ignores-reasons-trump%E2%80%99s-criticism-rep-ilhan-omar-68242>

שר הפנים
Minister of Interior

8. יצוין כי ביולי 2019, הצביעה עומאר נגד ההחלטה שעברה בקונגרס כנגד ה-BDS.¹⁷

בנוסף לאמור, במהלך ויכוח שניהלה בתחילת השנה, צייצה עומאר: "It's all about the Benjamins baby".¹⁸ בדברים אלו רמזה עומאר להשפעה של הלובי היהודי על הפוליטיקה האמריקנית באמצעות כסף (שטרות של מאה דולר עליהם מודפס דיוקנו של בנג'מין פרנקלין). ציוץ זה מעיד בהחלט על סממנים אנטישמיים בהתבטאויותיה.

עוד יצוין כי כפי שנמסר לי מגורמי המקצוע הגוף המממן והמארגן את הביקור של שתי חברות הקונגרס בישראל הינו ארגון "מיפתאח". הארגון "מיפתאח" (מפתח בערבית, The Palestinian Initiative for the Promotion of Global Dialogue and Democracy – MIFTAH) נוסד על-ידי בכירת אש"פ חנאן עשראווי בשנת 1998.¹⁹ בין מטרות הארגון גם "לחזק אחדות לאומית ומודעות בינלאומית לנרטיב הפלסטיני". לצד זה, הארגון חתום על הקריאה ל-BDS משנת 2005.²⁰ בדירקטוריון של MIFTAH מכהן ראגי סוראני, חבר לשעבר בארגון הטרור המוכרז, "החזית העממית לשחרור פלסטין". הלה מכהן גם כיו"ר ארגון הדה-לגיטימציה והחרמות, PCHR.²¹ סוראני, וראש המחלקה המשפטית והתוכנית לסיוע משפטי, איאד אל-עלמי, קיימו בשנים

¹⁶ <https://tciewfolk.com/with-election-now-over-ilhan-omar-voices-bds-support/>

¹⁷ <https://edition.cnn.com/2019/07/23/politics/no-votes-house-resolution-israel-boycott-movement/index.html>

¹⁸ <https://www.usatoday.com/story/news/politics/onpolitics/2019/02/26/ilhan-omar-deletes-israel-tweets-that-drew-charges-of-anti-semitism/2989404002/>

¹⁹ <http://www.miftah.org/AboutUs.cfm>

²⁰ <https://bdsmovement.net/call>

²¹ <http://www.miftah.org/Programmes/MIFTAHProfile2019.pdf>

שר הפנים
Minister of Interior

האחרונות קשר עם ארגון הטרור המוכרז, חמאס, הכולל שיתוף פעולה בין הצדדים (נכון לשנת 2017). שניהם הגישו סיוע וייעוץ משפטי לחמאס באיסוף נתונים וכתובת מסמכים לצורך שימוש בהליכים משפטיים נגד ישראל בזירות הרלוונטיות.

למיפתאח חלק דומיננטי במשלחת הנוכחית בהיבטי מימון ופגישות. מיפתאח הפגיש בעבר חברי קונגרס עם שעואן ג'בארין, יו"ר ארגון אל-חק, ובעבר בכיר בארגון הטרור המוכרז (בין היתר בארה"ב) החזית העממית לשחרור פלסטין. ג'בארין הואשם והורשע בגין פעילות צבאית וחברות בארגון טרור. ג'בארין אף גייס לארגון אל-חק מספר פעילים לשעבר בחזית העממית לשחרור פלסטין. על-פי הלויז' הטנטטיבי, חברות הקונגרס אמורות להיפגש עם ארגון אל-חק. יצוין, כי אל-חק הינו אחד מארגוני החרמות המובילים, שאף מקדם תביעות משפטיות נגד ישראל ברחבי העולם. בדומה, מיפתאח הפגיש בעבר חברי קונגרס גם עם ארגון DCIP, ארגון דה-לגיטימציה העוסק גם הוא בקידום חרמות נגד ישראל. יוזכר, כי חלק מחברי הוועד של הארגון היו חברים בחזית העממית לשחרור פלסטין. על-פי הלויז' הטנטטיבי, חברות הקונגרס אמורות לקיים פגישה גם עם ארגון זה.

שר הפנים

Minister of Interior

החלטה

מכל האמור לעיל עולה כי השתיים עומדות באופן ברור בתבחינים למניעת כניסה לישראל בהיותן גורם ממסדי המקדם חרמות באופן אקטיבי ומתמשך. מדובר במי שקוראות לקידום חרם על ישראל מעל הבמות המרכזיות ביותר בעולם, וזאת ביתר שאת מאז נבחרו לחברות קונגרס אמריקני. קריאתן לקידום חרם באה לידי ביטוי מעשי לא באמירות בלבד, אלא בניסיונות לקדם החלטות אופרטיביות בנושא זה, ואמירתן כי ניסיונות אלה באים על רקע תמיכתן ב-BDS יצויין כי למעמדן כחברות קונגרס ישנה משמעות, שכן מעמדן איפשר חשיפה והשפעה ציבורית רחבה ביותר לעמדתן התומכת ומקדמת חרמות. כעולה מתוכנית הביקור המתוכננת עולה כי מטרתו הינה לפעול לקידום חרם אף מתוך ישראל.

במסגרת בחינת עניינן לפני מספר שבועות הייתי בדעה כי יש להפעיל את החרגי הקבוע בחוק, אשר לפיו בסמכותי כשר הפנים לאשר כניסה של פעיל חרם מטעמים מיוחדים שיירשמו, מכיוון שחיברתי בין ביקורן של השתיים לבין ביקור 70 חברי קונגרס, ולפיכך לא ישמש לקידום החרם על ישראל, ואף תוצאות הביקור יפעלו כנגד תנועת החרם, כפי שיפורט להלן.

מדינת ישראל מכבדת את הקונגרס האמריקני ומעריכה מאוד את הברית בין שתי המדינות, ברית אשר זמן רב מקבלת תמיכה משני צידי המתרס בקונגרס ותמיכה של רוב העם האמריקני. בשבועיים האחרונים ביקרו בישראל יותר מ-70 חברי קונגרס, דמוקרטים ורפובליקנים כאחד. זהו ביטוי לברית האיתנה בינינו. חברי הקונגרס הללו נפגשו עם בכירים בממשלה ובאופוזיציה בישראל, שמעו על האתגרים הביטחוניים שעומדים בפני ישראל, וכן נפגשו עם מנהיגים פלסטיניים כדי לשמוע גם ישירות מהם. מטרת הביקור היתה ללמוד באופן אישי על המצב כפי שהוא בשטח. הם שאלו שאלות והביעו את דאגותיהם. אין לי ספק שהם עזבו את ישראל עם ידע עמוק יותר בנוגע לאתגרים המסובכים שבפניהם ישראל עומדת באזור המסוכן הזה, והם מוכנים יותר לבצע את עבודתם כדי לחזק את הברית המיוחדת בינינו, ובכך השיג הביקור את מטרתו.

אתמול הובא בפניי לוח הזמנים המתוכנן של ביקור חברות הקונגרס עומאר וטלאיב, ממנו עולה בבירור כי בשונה מביקורם של 70 חברי הקונגרס אין המדובר ברצון ללמוד את העובדות בשטח. הן אינן רואות בביקור הזדמנות לשאול בכירים ישראלים שאלות בנוגע למדיניות שאותה הן מגנות תדיר. למעשה, הן לא ביקשו להיפגש עם אנשי ממשל או עם מישהו מהאופוזיציה. הן לא ביקשו להיפגש עם חברי כנסת. הן לא ביקשו לקבל תדריכים מגורמים רשמיים כלשהם. מהמידע שהובא בפניי עולה בבירור כי הביקור שלהן נועד כדי לקדם את עמדתה של תנועת ה-BDS במסגרת מפגשים מתוכננים עם ארגונים שתומכים בגלוי ב-BDS, כמו גם אלה שמנהיגיהם קשורים לארגוני טרור.

שר הפנים
Minister of Interior

לאור האמור לעיל, החלטתי שאין מקום לעשות שימוש בעניין בחריג המאפשר לי כשר הפנים לאשר כניסה של פעיל BDS לישראל מטעמים מיוחדים, שכן הוכח שמדובר במי שקוראות לחרם באופן אקטיבי ומתמשך, בהתאם לחוק ולתבחינים, וכניסתן עלולה לשמש כמצע לקידום פעילות חרם בעלת השלכות מזיקות, כפי שנקבע בפסק הדין בעניין לארה אל-קאסם.

אני מודע לרגישות המדינית שהחלטה מסוג זה עשויה לגרום לאור בכירותן ואי הנעימות שבמניעת הכניסה, ומצר על כך. עם זאת, המחוקק צפה סיטואציה מעין זאת אשר עשויה להתקיים במקרים אלה לאור העובדה שמדובר במניעת כניסה של פעילים מרכזיים ונושאי תפקידים בכירים ומשמעותיים כאמור בתבחינים אשר גובשו בהתאם לחוק. בנוסף, חומרת מעשיהן כמפורט לעיל עולה על הנזק המדיני שעלול להיגרם ממניעת הכניסה.

ישראל רוחשת כבוד רב לחברי קונגרס ולברית האיתנה בין שתי המדינות שלנו. אך ישראל היא גם מדינה שמכבדת את עצמה, אשר לא תאפשר כניסתם למדינה של אלה המבקשים לפגוע בה, הפועלים לקידום החרמתה בעולם, ופועלים לערער על עצם קיומה.

נוכח האמור החלטתי למנוע את כניסתן של חברות הקונגרס האמריקני, אילהן עומאר וראשידה טלאיב, לישראל.

יצוין כי ככל שראשידה טלאיב תפנה בבקשה לאשר את כניסתה לצורך ביקור פרטי של בני משפחתה הבקשה תישקל בחיוב מטעמים הומניטאריים.

אריה מכלוף דרעי

שר הפנים